

2015 ROK
ZASVÄTENÉHO
ŽIVOTA

Marián Šuráb

Uzdravil mnohých...

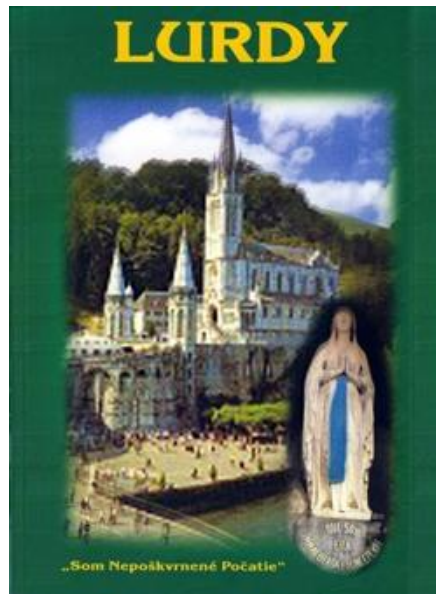
(Mk 1, 29-39)

V rodine sa počas jej existencie objavujú rôzne situácie. Najmenej príjemné sú tie, keď niekto trpí. Vtedy sa život rodiny často zmení. Všetky iné problémy sa odsúvajú nabok. Najdôležitejším sa stáva, pomôcť trpiacemu členovi rodiny.

V takejto situácii bola aj Petrova rodina. Jeho svokra bola chorá. Určite to nepomáhalo k pohode v tejto rodine. Ježiš rodine pohodu znova vracia. Uzdravuje Petrovu svokru.

Evanjelista Marek nám zaznamenal, že v ten deň sa nielen v Petrovej rodine diali veľké veci. Veľké veci sa diali aj v iných Kafarnaumských rodinách. Po západe slnka prinášali k nemu všetkých chorých a posadnutých diablami. A tak v ten deň bola radosť vo všetkých rodinách v meste, kde mali chorých. Tento obraz má však aj hlbší zmysel. Ukazuje nám, že Ježišovi záleží na tom, aby v rodinách bolo čím najmenej rôznych neuhov a chorôb. A ďalej nám ukazuje, že kde je Ježiš skutočne prítomný v živote rodiny, tam je predpoklad existencie zdravej rodiny.

Aký je zdravotný stav našej rodiny? Nemusíme teraz hneď myslieť len na fyzické choroby. Na bolesti hlavy, srdca, nôh. Myslíme skôr na bolesti v oblasti duševnej - psychickej. Ak by sme si mali pomôcť slovami evanjelia, ide tu o určité druhy „posadnutosti.“ Môže napríklad ísť o posadnutosť pravdy. Je to chorá rodina v ktorej chce mať len jeden člen rodiny pravdu. Keď všetci musia len jeho počúvať a poslúchať. Rodinná pravda to je niečo iné. To je dielo, ktoré je zhotovené z jednotlivých názorov, pohľadov a skúsenosti tak otca, tak matky, tak detí. To je spoločné dielo všetkých a len vtedy môže byť všetkými členmi rodiny prijímané. Môže ísť aj o posadnutosť bohatstva a peňazí. Je to chorá rodina, kde sa každý deň nehovorí o ničom inom, len o peniazoch. Rodičia miesto toho, aby

11.II.2015 Dvadsiaty tretí svetový deň chorých.

sa večer porozprávali so svojimi deťmi o ich zážitkoch v priebehu dňa, tak sa rozprávajú o finančných problémoch. Sú manželky, ktoré komunikujú s mužom len vtedy, keď prinesie koruny, alebo marky. Podľa korún a mariiek hodnotia kvality, alebo neschopnosť muža.

Môže ísť o posadnutosť závidi. Je to chorá rodina, ktorá závidí iným rodinám. Každá rodina by mala mať svoju vlastnú dôstojnosť a hrdosť. Mala by ísť svojou originálnou cestou životom. Všetci pod jednou strechou by mali milovať svoju rodinu. Boh určil každej rodine jej vlastnú cestu.

Ježiš chce aj naše rodiny postupne liečiť. Chce nás zbavovať našich posadnutostí. Otvorme sa pre jeho pomoc. Keď večer kľakáme k modlitbe prosme ho, aby v našej rodine bol jeho duch a nie duch diablov. Keď v nedeľu prichádzame do kostola prosme o lásku pre našu rodinu.

Fyzické bolesti budú vždy postihovať členov našej rodiny. Ak však budeme duševne zdraví, aj tieto bolesti tela sa premenia na požehnanie.

*Mocný je trón Tvoj
od počiatku,
od večnosti Ty jestvuješ.*

*Vydali rieky, Bože Hospodine,
vydali rieky hlas,
vydali hukot obrovitý.
Však mocnejší než hukot vôd,
mocnejší ako príboj mora,
je na výsosti Pán.*

*Spoľahlivé sú Tvoje svedectvá
a svätá úcta patrí Tvojmu menu
na večné časy, Pane!*

*Bože pomsty, ó Pane,
zaskvej sa, Bože odplaty!
Zdvihni sa, sudca, nad zemou!
A zaplať pyšným to,
čo popáchali.*

*Dokedy, Pane, budú ničomníci,
ba dokedy sa budú radovať?
Počúva j reči chvastavé -
chvália sa všetci,
a sú zlí a hrubí!
Po Tvojom ľude šliapu,
Hospodine,
a vyhladzujú Tvoje dedičstvo.
Hrdúsia vdovy
i všetkých, čo sú cudzí,
a zabijajú siroty.
Hovorí: čože, Boh nás nevidí,
nezbadá nás Boh Jákobov!*

*Majte rozum, vy hlúpi v ľude!
Vy blázni, kedy zmúdriete?
Čí nepočuje ten,
čo ucho stvoril?
Ten, čo vám oči dal,
sám nevidí?
Potrestať nevie, kto ľudstvo
napomína?
Nepozná ten,
kto vyučuje človeka?
Kráľom je Hospodin,
hľa, priodel sa velebou.
Boh priodel a opásal sa silou,
dal pevnosť svetu, aby nepadol.*

Najskôr som si musel obliecť plášť. Potom mi otvorili dvere a vstúpil som do ďalšej miestnosti. Zastal som a na chvíľu som zneistel. Bol som v detskej nemocnici na ARO. Predo mnou boli presklené boxy, kde v každom z nich ležalo choré dieťa. „Nech sa páči,“ ozvala sa sestrička a odprevadila ma k lôžku dieťaťa, ktoré som hľadal. Zatvorila sklenené dvere a ja som ostal sám s malým pacientom. Opäť som zneistel. Všimol som si všetky tie prístroje, na ktoré bolo dieťa napojené. Mal som strach, aby som nesadol alebo nešliapol na niektorú z hadičiek. Sadol som si na stoličku, modlil sa a ešte stále si všimol to všetko okolo. Zdravotnícka technika fungovala na sto percent. Toľko prístrojov napojených na človeka som ešte nevidel. V tej chvíli som si veľmi jasne uvedomoval ich dôležitosť a nenahraditeľnosť. Všetko toto je potrebné, aby dieťa mohlo žiť. Môj zrak spočinul na detskej tvári. Vedľa ležal malý „plyšák“, obľúbená hračka. V tej chvíli prišla zdravotná sestra, poutierala choré telo dieťaťa, skontrolovala prístroje, upravila vankúš, nežne ho pohladila po hlávke a opäť s citom položila hračku k tvári.

Vošli do domu, kde našli chorú Šimonovu svokru. Hneď na ňu upozornili Ježiša. On okamžite reagoval. Pristúpil k nej, chytil ju za ruku a horúčka ju hneď opustila. Práve tieto slová z úvodu *Markovho evanjelia* ma prinútili, aby som sa zastavil a premýšľal nad silou dotyku. Ježiš sa mnoho ráz ľuď dotýkal a oni sa uzdravili, boli potešení a oslobodení od svojich nečistôt. Nič viac, stačí jeden dotyk.

Aj dnes. Hoci máme v nemocniciach modernú techniku a špeciálne oddelenia, aj napriek tomu je ľudský faktor nenahraditeľný. Spoliehame sa na neznáme a zložité prístroje, aj napriek tomu však naša dôvera rastie a pevne stojí na blízkosti lekárov a sestier. Pamätám si moju prvú skúsenosť s pľúcnyim oddelením prešovskej nemocnice, kde som ležal ako pacient. Mal som asi pätnásť rokov. Prezeral som si izbu, kde som mal ostať pár dní. Bolo to pre mňa cudzie a chladné miesto. Do toho môjho premýšľania vstúpila sestrička. Prišla k mojej posteli a ukázala mi, kde mám zvonček. Povedala: „Keď ti bude zle, alebo budeš niečo potrebovať, stačí zazvoniť a ja hneď prídem.“ Dotyk ľudskosti je nielen pre chorého často viac ako čokoľvek iné. Ďakujem všetkým, ktorých pohladenie a dotyk lieči chorých aj dnes. Chorých na tele, ale aj na duši.

Jozef Kozák

Záujemcom o štúdium katolíckej teológie dávame do pozornosti ponuku Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Denné 6-ročné magisterské štúdium je určené pre kandidátov kňazstva aj pre laikov. Prihlášku treba podať do konca marca. Bližšie informácie sú uverejnené na webovej stránke fakulty: www.frcth.uniba.sk. Naši otcovia biskupi prosia farnosť, spoločensťvá a rodiny o vrúcne modlitby za nové duchovné povolania.

Pánov anjel povedal Filipovi: „Vstaň a chod' na juh k ceste, čo vedie z Jeruzalema do Gazy; je pustá.“ On vstal a šiel. Tu videl Etiópčana, sedel na svojom voze. Duch povedal Filipovi: „Chod' a pridaj sa k tamtomu vozu“ (porov. Sk 8, 26-40).

Slovo dalo slovo, a keď prechádzali okolo vody, Etiópčan požiadal Filipa o krst. Ten ho pokrstil a zmizol. Jeho úloha v Božom pláne s Etiópiou sa skončila, Etiópčanova sa práve začala. Stal sa prvým vierozvestom vo svojej domovine. Aké jednoduché!

Pane,

neviem, ako vzniklo porekadlo „ten má filipa“, zrejme to súvisí s týmto príbehom. Mat' filipa znamená nekonať hlúpo, nerozumne. Diakon Filip filipa rozhodne mal. Nevymýšľal žiaden zložitý projekt evanjelizácie Afriky, nežiadal dotácie a granty, o to viac však bol otvorený hlasu Ducha Svätého a pripravený kedykoľvek naň pohotovo reagovať. Nepýtal sa prečo, nezľakol sa ani pustatiny plnej lupičov. Etiópčana poučil, zodpovedal jeho otázky, a keď videl jeho túžbu a vieru, neváhal ho pokrstiť. Pane, odpusť nám, že ľuďom okolo seba cestu k viere často skôr komplikujeme, ako uľahčujeme.

Marie Svatošová „Tykadlom Viery“

Sväté omše v 5. týždni cezročného obdobia - (B)

9.II. pondelok

09:00 *Kňazské rekolekcie v Štefanovej*

17:00 *Za ě Alžbetu Dzibelovú (30 dní od smrti)*

10.II. utorok

08:00 *Za ě Ivana*

11.II. streda *Dnes je dvadsiaty tretí svetový deň chorých.*

17:00 *Za zdravie a Božiu pomoc (K)*

12.II. štvrtok

17:00 *Za ě Jozefa Nováka (JZ)*

13.II. piatok

17:00 *Za zdravie a Božiu pomoc (J)*

14.II. sobota

08:00 *Na úmysel otca arcibiskupa*

Upratovanie kostola č.d. 101 - 122

15.II. 6. nedeľa cezročného obdobia - (B)

08:00 *Za ě z rodiny Teofila Macáka*

Lektori: Blahová M., Vráblová M.

10:00 *Za farníkov*

Lektori: Polakovičová J., Polakovičová Z.

14:00 *Posvätný ruženec, litánie*

Liturgický kalendár

9.II. pondelok Sv. Apolónia, panna a mučenica

10.II. utorok Sv. Školastika, panna

11.II. streda **Preblahoslavená Panna Mária Lurdská**

12.II. štvrtok Sv. Saturnin, kňaz a spol., mučeníci

13.II. piatok Sv. Benignus, kňaz a mučeník

14.II. sobota Sv. Cyril, mních a sv. Metod, biskup, patróni Európy

Maxa Kašparú netreba ani predstavovať, ani odporúčať. Jeho knihy si samy nachádzajú cestu k ľudským srdciam. Zdá sa mi, že príčinou úspechu je hlboká ľudskosť samotného autora, ale aj jeho znalosť ľudských srdiec. Preto je vzájomná komunikácia taká ľahká, srdečná a prináša svoje ovocie.

Sám autor v úvode píše, že pred rokmi by túto knižku nenapísal. Po prečítaní chápem - určité veci človek naozaj nemôže chápať ani v mladosti, ani v strednom veku, sú totiž výsadou pribúdajúcich šedín. Hovoriť o nich môže iba ten, kto si už niečo prežil. Tým však nemám na mysli hotové odpovede - napokon Max Kašparú má k nim odjakživa averziu -, ale skôr hotové otázky: otázky, ktoré idú pod kožu a vedú k zamysleniu, otázky, ktoré provokujú k novému hľadaniu, ale aj tie, ktoré rozjasnia tvár úsmevom či údivom, pretože „komu by toto zišlo na um“!

Kto by však v knižke Maxa Kašparú hľadal hlbokú teológiu alebo odborné biblické výklady, bude sklamaný. No ak čitateľ patrí do kategórie tých, ktorým bolo určené venovanie, čiže k tým, čo neprestávajú hľadať, určite si tu nájde nielen pokrm na cestu, ale aj motiváciu na ďalšie hľadanie. A možno pri čítaní dokonca na vlastnej koži pocíti, čo je to „kristotaxia“, tá jemná prítlačivá sila, ktorá prúdi od Krista k ľudským srdciam a ustavične ich vábi k sebe. O nej možno hovoril už prorok Ozeáš, keď napísal: „Povrazmi ľudskosti som ich tiahol, lanami lásky...“ (Oz 11,4).

P. Vojtech Kodet OCarm

PRVÁ KAPITOLA

Rozcvička

Športovci, ktorí majú podať kvalitné výkony na bežeckej trati, nikdy nenastupujú na štartovaciu čiaru bez dôkladnej rozcvičky. Dostať do pohybu odpočinuté svaly, rozohriať lenivé kĺby a rozprúdiť krv je súčasťou prípravy špičkových pretekárov pred štartom a ich skúsení tréneri vedia, aká dôležitá je okrem toho aj predchádzajúca príprava v tréningových halách.

Ak je beh pretekárov na dráhach štadiónov behom o prvenstvo, behom pre potlesk davu, pre slávu a pomaly vädnucci vavrínový veniec, v úvode knižky, ktorú drží čitateľ v ruke, ide svojím spôsobom iba o akési pozvanie na štart. Nie však na atletickú dráhu oválneho štadióna, ale o pozvanie postaviť sa na štart v chôdzi po lane. Na jeho konci nás čaká ten, kto na štart nielen povoláva, ale zároveň je i cieľom a každému ľudskému životu dáva namiesto vädnuccich bobkových listov nevädnucci zmysel existencie. Boh.

V *Druhom liste Timotejovi* svätý Pavol prirovnáva svoj vlastný život k behu pretekára. Šlo mu o to, aby bežal dobrý beh, bojoval dobrý boj, zachoval si vieru a dosiahol zmysluplný cieľ.

No skôr ako nastúpime na našu dráhu, dajme si podľa vzoru už spomenutých športovcov ľahkú rozcvičku. Nepôjde však o naše kĺby, svaly alebo krvný obeh, ale o *trojitý tréning fantázie*. O *schopnosť rozvinúť podobnosť, vedieť myslieť obrazne a porozumieť obsahu symbolov*.

V *ďalšom texte sa s týmto budeme stretávať častejšie a bude potrebné, aby si čitateľ pri každej drobnej kapitolke dokázal sám „dovariť jej myšlienku“*.

Miestom tréningu je v tomto prípade púšť.

Na okraji púšte žila so svojim otcom mladá, krásna dievčina Sapientia. Mala mnohých nápadníkov, ktorí sa uchádzali nielen o jej priazeň, ale tiež o jej ruku. Keď sa však dozvedeli, že dievčina si vezme za muža iba toho, kto splní jej podmienku a uprostred púšte jej postaví dom, sklamané sa svojich nádejí vzdávali. Vedeli, že na piesku nikto dom nepostaví.

V tej krajine však žili traja bratia a každý z nich sa chcel oženiť so Sapientiou. Najstarší z nich preto vymyslel spôsob, ako stanovenú podmienku splniť. Z lešenárskeho materiálu zostrojil konštrukciu a pozakrýval ju plátom.

Domnieval sa, že jeho konštrukcia ľahko odolá miernym posunom pieskového podlažia. Nepočítal však s púštnou búrkou, ktorá zničila jeho chatrnú stavbu hneď prvú noc.

Druhý brat, poučený neúspechom staršieho súrodenca, odmietol jednoduchú chatrnú stavbu a pre plánovaný dom sa rozhodol najprv postaviť nosný pilier. Posilňovala ho nádej, že tam kdesi hlboko pod obrovskými nánosmi piesku musí byť predsa pevné podlažie, a tak začal kopať. Všetok piesok, ktorý prešiel jeho rukami, ukladal hore vedľa jamy. V istom okamihu sa však celá vykopaná masa piesku dala do pohybu, zosunula sa na pôvodné miesto a muža pochovala. Najmladší z bratov tiež začal kopať hlbokú jamu, lebo aj on veril, že vrstvy piesku sa musia niekde končiť a kdesi hlboko pod povrchom púšte narazí na pevné podlažie, na ktorom postaví mohutný pilier obytnej budovy. Poučil sa však z chýb svojich bratov a všetko nepotrebné, na čo pri práci narazil, vyhadzoval von a odvážal ďaleko od prehľbujúcej sa jamy. Odstraňoval zbytočný balast, ktorý sa mu plietol pod nohy. Navyše hrozilo, že ho môže zasypať. Kopal a kopal, a keď sa mu už opotrebovali všetky nástroje, začal hrabať holými rukami. V tej chvíli sa stalo niečo, čo vôbec nepredpokladal. Spod jeho zakrvavených prstov vytryskla voda. Omračilo ho nečakané sklamanie. Všetka práca, námaha i všetok čas boli zbytočné. Ani jemu sa nepodarí splniť podmienku!

Zhora sa však ozval hlas Sapientie, ktorá mu oznámila, že sa stane jeho manželkou, lebo našiel viac, ako hľadal, a získal viac, ako ona požadovala. Namiesto nosného stĺpa pre jeden dom odkryl prameň tryskajúcej vody, ktorý priniesie život mnohým miestnym ľuďom i zvieratám.

(Tento príbeh sa mi vždy vybaví v myslí, keď počujem o odvahe, námahe a vytrvalosti ľudí, ktorí sa rozhodli neúnavne hľadať základy pravdy a zmyslu svojej ľudskej existencie.

Príbeh alebo skôr podobenstvo o dievčine menom Sapientia (z gréčtiny sa prekladá ako Múdrosť) poukazuje na dve skutočnosti, ktoré má každý z nás možnosť poznávať vo svojom živote. Na jednej strane je v nás vrodená túžba po poznaní a nájdení pravdy, krásy a dobra, na druhej strane sú tu tri cesty, ktorými sa k nim môžeme uberať. Mnohí z nás si možno namýšľajú, že životnú múdrosť sa im podarí rýchlo nadobudnúť s pomocou nejakej rafinovanej a chytráckej finty, že ju bez námahy ľahko získajú, vybudujú si pre ňu akúsi Potemkinovu dedinu z prefabrikovaných, ľahko zmontovateľných dielcov. A navyše si predstavujú, že sa im do nej múdrosť nasťahuje cez noc. V skutočnosti je to však úplne inak. Skôr či neskôr sa narýchlo zhotovený príbytok zrúti. Neodolá nárazom životného povetria.

Ďalší, ktorých je menej, vykročili síce k pravde, krásy a dobru správnym smerom, teda do hĺbín, ale cestou sa nedokážu oslobodiť od zbytočného haraburdia, ktoré sa im pletie pod nohy, ani sa zbaviť nájdeného hodnotového balastu, ktorý ich gniavi. Nie sú schopní odhodiť od seba poloprávdy, maskované zlo a kadejaký gýč.

Poznám niekoľkých poctivých hľadačov, ktorí na ceste k zdravej spiritualite uviazli v bahne okultizmu a mágie, pri štúdiu psychológie ich viac očarila parapsychológia, alebo sa do štúdia Biblie púšťali s pomocou príručiek od nejakej náboženskej sekty.

Početne najmenšiu skupinu tvoria tí, ktorým sa podarí uchrániť pred predchádzajúcimi pochybeniami a na konci svojho hľadania nachádzajú viac, ako na jeho začiatku očakávali. No to sa už poctivým hľadačom stáva.

Táto knižočka, ktorú predkladám svojim čitateľom, nebude o ceste do duchovných hĺbín ani výšín, ale o ceste po lane, o putovaní odniekiaľ k Bohu. Určená je tým, ktorí sa rozhodli kráčať zmyslupnejšou cestou, než po akej doteraz išli.

V nijakom prípade však nemám v úmysle dávať zaručene neomylné teologické alebo psychologické rady a hrať sa na duchovného deda Vševeda. Nechcem totiž už dnes trpieť príznakmi nevydarenej staroby, čo sa prejavuje dávaním zaručene dobrých rád, odpoveďami, ktoré vlastne nikto neočakáva, opakovaním už opakovane opakovaného a vymýšľaním mravoučných príbehov.

Max Kašparú „Po lane ku Kristovi“

Príbeh na uzdravenie duše

MŔTVY ALEBO ŽIVÝ?

Raz v lete sa vnúčik slávneho vedca postavil pred starého otca. V ruke za chrbtom skrýval vtáčika, ktorého vybral z klietky v záhrade.

Z očí mu sršalo zlomyseľné huncútstvo. Spýtal sa deda: „Je kanárik v mojej ruke, mŕtvy alebo živý?“

„Mŕtvy,“ odpovedal mudrc.

Chlapec otvoril ruku, zasmial sa a vtáčik odletel.

„Neuhádol si!“ uškrnul sa na dedka.

Keby bol dedo povedal „živý“, chlapec by bol vtáčika stlačil a zadusil.

Mudrc pozrel na vnúčika a povedal: „Pozri sa, odpoveď bola v tvojich rukách!“

Smrť a večný život máme vo svojich rukách. Aj tie najmenšie a najjednoduchšie rozhodnutia, ktoré dnes robíš, určujú tvoj večný osud.

Jedna ukrajinská ľudová modlitba hovorí: „Tyranom nech pošle Boh vši, samotárom psov, deťom motýle, ženám videnia, mužom diviakov. A nám všetkým orla, ktorý nás na krídlach zanesie až k nemu.“

José Carlos Bermejo „Príbehy na uzdravenie duše“

Desatoro

Záchrana slobody a života

V zložitosti a v zmätkoch moderného života je ohrozená sloboda človeka a s ňou sám človek. Vo všetkých častiach sveta na západe i na východe badať u zodpovedných ľudí intenzívnu snahu upevniť etickú výchovu. Táto potreba vyrástla z poznania, že prírodovedecké a technické ovládanie sveta samo osebe národom a ľudstvu naskrz nestačí, aby sme sa uberali k dôstojnej ľudskej budúcnosti. Je to predovšetkým otázka morálky a v nej hlavne chápania slobody. Ak v národoch a vo svete nevyrastú ľudia, rozhodnutí formovať život na základe pravých ľudských hodnôt, úcty k pravde a spravodlivosti, úcty k človeku, k manželstvu a rodine a úcty k životu na zemi vôbec, a to tak u jednotlivcov, ako aj v rodinách i v národoch a štátoch, potom sa vrháme priamo do chaosu.

Otázka prežitia ľudstva nie je dnes otázkou techniky a technického zabezpečenia života. Otázka prežitia ľudstva je dnes otázkou *morálnou*, otázkou, čo budeme s technikou robiť, ako ju budeme používať, či na pozitívny rozvoj národov a ľudstva, alebo na ich zničenie a na skazu. To sa netýka len jadrovej energie, ale všetkých vedeckých a technických možností, poznatkov chémie či biológie a iných vied. Hlavným problémom dnešného ľudstva je jeho morálne zmýšľanie, chápanie a prežívanie ľudskej slobody. Rozpätie možných činov slobody ľudí siaha dnes v obrovských rozmeroch od svedomitej služby matky, učiteľa, vedca, politika, lekára, darcu krvi, až po zvrhlé činy teroristov v New Yorku, Madride, Beslane, Londýne, či v Bagdade, na letoviskách v Egypte a v Indonézii. Úlohou národov, výchovy v školách, poslaním kultúry a úlohou univerzít i vlád je správne chápanie ľudskej slobody a jej poslanie pre

zabezpečenie zdravej budúcnosti, ba priam pre prežitie ľudstva a nášho sveta.

Na jednom z najvýznamnejších, mravných a duchovných podujatí 20. storočia, na II. vatikánskom koncile, najzodpovednejší muži a ženy sveta konštatovali: „Ešte nikdy predtým nemali ľudia taký živý zmysel pre slobodu ako dnes, no medzitým vznikajú nové formy sociálneho a psychického zotročovania“ (Gaudium et spes, 4). V dokumente sa potom píše o tom, že svet na jednej strane prenikavo pociťuje svoju jednotu a vzájomnú závislosť všetkých v potrebnej súdržnosti, na druhej strane existujú navzájom si odporujúce sily, vyvolávajú vo svete veľmi vážne nepriateľstvá - politické, sociálne, hospodárske, rasové a ideologické rozpory, a stále hrozí nebezpečenstvo vojny, ktorá by mohla zničiť až do základov všetko. Žijeme v zmätku, v ktorom pojmy a slová, ktorými vyjadrujeme najzávažnejšie veci a pravdy, znejú síce rovnako, ale každý nimi myslí niečo iné. To platí aj o pojme a o slove sloboda.

Od čias Francúzskej revolúcie v roku 1789 patrilo heslo „sloboda“ popri „rovnosti a bratstve“ k hlavným heslám spoločenského života vo svete. Nemecký ústavný právnik Martin Kricke vo svojom diele upozornil však na to, že je nevyhnutné rozlišovať dve francúzske revolúcie. Prvú z roku 1789, v ktorej išlo o snahu premôcť nepravdu a nespravodlivosť absolutizmu zásadami ľudských práv, rozdelenia moci v spoločnosti a ustanovením demokracie. Potom nasledovala od roku 1792 druhá francúzska revolúcia, v ktorej už nešlo o oslobodenie skrz právo, lež o oslobodenie od práva. A táto prax skončila v terore, v ktorom sa stali obeťou gilotíny i samotní vodcovia revolúcie Robespierre, Danton a Marat.

Alexander Solženicyn sa o tom vyjadril v prednáške na Harvarde v roku 1978 - že západný svet šíri deštruktívnu a nezodpovednú slobodu hlavnými prostriedkami kultúry do celej spoločnosti, čo je vstave rozumiť od základov ľudskej spoločnosť na celom svete. Deje sa to však v mene slobody.

Tí, ktorí študujú Dekalóg, a to aj na pozadí historickej situácie, uprostred ktorej sa objavil v Izraeli ako darovaný Bohom na hore Sinaj, hovoria o tom, že Dekalóg je najstručnejší náčrt smeroviek pre zdravý ľudský život, aby sa človek stával stále viac človekom. Dekalóg je Božie poslanstvo pre ľudskosť život, v ktorom pozitívny vzťah k Bohu je spojený s pozitívnym vzťahom k ľuďom a k svetu. V tomto chápaní sa vylučuje jednostrannosť „horizontalizmu“, akoby Dekalóg bol len návodom pre humanizmus bez hlbších koreňov, no vylučuje sa aj jednostranný „vertikalizmus“, ktorý chce zdôrazňovať len vzťah k Bohu ako ku „Zákonodarcovi“ a „poslušnosť“ voči nemu, a zanedbáva etický a spoločenský obsah a dosah Desatora. Čo však patrí spolu, to nemožno oddeľovať - pre dobro života a sveta.

Desatoro zo Sinaja, vysvetľované a aktualizované prorokmi, nám umožňuje nazerať do vnútra a do srdca Božieho: Boh sa tu prejavuje nie ako nejaká meravá absolútna bytosť, lež ako živá Osoba, s bohatým vnútorným životom, ktorý vrcholí v láske a v nej pamätá na ľudí. Desatoro je stručná smernica, aby sa ľudia stávali stále viac ľuďmi - aj počúvaním Božieho slova a Božích úprav. V tomto zmysle Desatoro nie je súbor pokorujúcich príkazov či zákazov, lež návod pre rozvinutú ľudskosť, v ktorej jedinej sa človek stáva tým, čím mal a má byť - človekom, a to na Boží obraz ako syn a dcéra, ako takmer osobní „partneri“ Boží, a to tak ako „ja“, ako jednotlivci, aj ako spoločenstvo, ktoré tvorí „my“. Desatoro zabezpečuje ľuďom priestor pre rozvíjanie ich slobody v súlade s plánom Božím. A v tom je záchranou našej slobody i nášho života.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku